

5 10 2011

CEB Nr. 6/521

RAPORT

asupra proiectului de Hotărîre a Parlamentului pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2010 (nr. 1220 din 20 mai 2011)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Hotărîre a Parlamentului pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2010 și comunică următoarele.

Prezentul proiect a fost elaborat în conformitate cu art.44 al Legii privind sistemul bugetar și procesul bugetar.

Pe parcursul anului bugetar au fost efectuate două rectificări a bugetului de stat (Legea nr.130 din 30.06.2010 și Legea nr.244 din 01.10.2010), în urma cărora, cît și ținînd cont de prevederile articolului 19 lit.a) din Legea bugetului de stat pe anul 2010, parametrii bugetari s-au stabilit la venituri în sumă de 16557,0 mil.lei, la cheltuieli – în sumă de 20024,5 mil.lei, cu un deficit de 3467,4 mil.lei.

În anul 2010 la bugetul de stat pe toate componentele au fost încasate venituri în sumă de 17167,7 mil. lei, la nivel de 103,7% sau cu 613,7 mil. lei peste prevederile anuale precizate, și la cheltuieli – de 18797,7 mil.lei, ce constituie 93,9% față de prevederile bugetare definitive, cu un deficit bugetar de 1630,0 mil.lei, sau mai puțin cu 1837,5 mil.lei, ce constituie 47,0% față de prevederile definitive.

Totodată, în comparație cu anul 2009, veniturile bugetului de stat au fost mai mari cu 3334,7 mil. lei sau cu 24,1%.

Ponderea veniturilor bugetului de stat în bugetul public național a constituit 62,3 la sută, iar ca **pondere în PIB** – 23,9%.

În aspectul componentelor, veniturile la componenta de bază constituie 15125,4 mil.lei, la proiecte finanțate din surse externe – 673,3 mil.lei, la fonduri speciale – 318,5 mil.lei și la mijloace speciale – 1066,9 mil.lei. Ponderea majoră din totalul veniturilor în mărime de 88,3% revine veniturilor la componenta de bază, care au fost acumulate cu

660,0 mil. lei mai mult decît volumul precizat, urmate de mijloace speciale cu ponderea de 6,2%, fonduri speciale – 1,9% și proiecte finanțate din surse externe – 3,9%.

Pentru anul 2010, din **veniturile fiscale** acumulate - impozitelor pe venit le revin - 1,7% (215,6 mil. lei), încasărilor TVA – 71,4% (9104,0 mil. lei), accizelor – 16,2% (2067,2 mil. lei), impozitelor asupra comerțului exterior și operațiunilor externe – 8,5% (1080,3 mil. lei), alte taxe și plăți – 2,2% (278,0 mil. lei).

Impozitele directe au fost colectate în sumă de 215,6 mil. lei, cu o creștere de 32,4 mil. lei sau cu 17,7% comparativ cu anul 2009, și față de suma prevăzută sînt în creștere cu 25,6 mil. lei, iar **impozitele indirecte** au constituit 71,4 la sută sau 12252,3 mil. lei.

Ponderea majoră în structura **impozitelor indirecte** revine TVA, care constituie 9104,0 mil. lei sau 74,3%, dintre care TVA la mărfurile și serviciile prestate pe teritoriul Republicii Moldova – 3222,3 mil. lei, TVA la mărfurile importate – 6989,2 mil. lei, restituirea TVA la mărfurile și serviciile exportate și livrate cu cote reduse – 1107,5 mil. lei.

Accizele au fost încasate în sumă de 2067,2 mil. lei sau 16,9% din suma impozitelor indirecte.

Impozitele asupra comerțului exterior și a operațiunilor externe au fost încasate în sumă de 1080,3 mil. lei sau 8,8% din totalul impozitelor indirecte.

Alte taxe și plăți din venituri fiscale au fost încasate în sumă de 278,0 mil. lei, dintre care taxele încasate în fondul rutier – 153,6 mil. lei, taxa de licență pentru anumite genuri de activitate - 106,9 mil. lei, taxa pentru revitalizarea viticulturii – 16,5 mil. lei, alte încasări - 1,0 mil. lei.

În timp ce partea de venituri în ansamblu a fost executată peste prevederile precizate, nivelul de executare, în aspectul tipurilor de venit, a fost sub nivelul prevăzut. Neîncasările la 27 tipuri de venituri ale bugetului de stat executate sub nivelul indicilor bugetari definitivi (pe toate componentele) au constituit circa 636,7 mil. lei.

La finele anului 2010, **restanțele agenților economici față de bugetul de stat** au constituit 349,9 mil. lei, dintre care la:

- TVA – 245,0 mil. lei,
- accize – 5,5 mil. lei,
- impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător – 18,6 mil. lei,
- taxa vamală – 58,2 mil. lei,
- alte impozite și plăți – 22,6 mil. lei.

În structura restanțelor, partea preponderentă o deține datoria la impozitele și taxele administrate de către organele Serviciului Fiscal de Stat – 83,4% (291,7 mil. lei) și organele Serviciului Vamal – 16,6% (58,2 mil. lei).

Analiza restanțelor pe tipuri de impozite și plăți denotă că cota majoritară a restanțelor aparține TVA – 83,0% (290,4 mil. lei), altor impozite, plăți și taxe – 8,9% (31,2 mil. lei), impozitului pe venitul din activitatea de întreprinzător – 5,3% (18,6 mil. lei) și accizelor – 2,8% (9,7 mil. lei).

În anul 2010, **politica în domeniul cheltuielilor** nu a fost în totalmente orientată spre asigurarea unui management efectiv al finanțelor publice.

Cheltuielile bugetului de stat au consemnat o creștere în comparație cu anul 2009 cu 1594,7 mil. lei sau cu 9,3%, fiind realizate în suma totală de 18797,7 mil. lei sau la nivel de 93,9% față de prevederile anuale precizate, totodată, la componenta de bază s-au executat cheltuieli mai puțin cu 413,9 mil. lei sau cu 2,5% de nivelul stabilit, cheltuielile din cadrul mijloacelor speciale – cu 156,7 mil. lei sau cu 12,8% mai puțin de nivelul stabilit, cheltuielile fondurilor speciale – cu 36,4 mil. lei sau cu 12,5% mai puțin de nivelul stabilit, cheltuielile din proiecte cu finanțare externă – cu 631,5 mil. lei sau cu 38,2% mai puțin de nivelul stabilit.

Din suma totală a cheltuielilor bugetului de stat, circa 52,0% sau 9774,0 mil. lei reprezintă cheltuieli pentru programe și servicii finanțate din bugetul de stat și 48,0% sau 9023,7 mil. lei reprezintă transferuri către alte bugete, dintre care transferurile către fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală – 1926,6 mil. lei, transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat – 2426,3 mil. lei, transferurile către bugetele unităților administrativ-teritoriale – 4670,8 mil. lei, dintre care: transferurile de nivelare bugetară – 4161,8 mil. lei și transferurile cu destinație specială și consolidabile – 509,0 mil. lei.

În aspect *funcțional*, cotele semnificative în totalul cheltuielilor bugetului de stat revin următoarelor grupe principale de funcții: cheltuielilor de ordin social-cultural – 44,1% (8293,4 mil. lei) și cheltuieli de ordin economic – 11,9% (2236,7 mil. lei), cheltuielilor pentru menținerea ordinii publice, apărării și securității naționale le revine 6,8% (1274,2 mil. lei), iar cheltuielilor pentru serviciul de stat cu destinație generală – 4,8% (908,4 mil. lei).

Executarea cheltuielilor, în aspectul *clasificației funcționale*, atestă că nici una dintre grupele principale nu a fost executată integral, și ponderea majoră în totalul cheltuielilor de casă revine „Cheltuielilor neatribuite la alte grupe principale” – 24,1% (4537,4 mil. lei), urmate de „Asigurarea și asistență socială” – de 19,3% (3628,1 mil. lei) și „Ocrotirea sănătății” – de 13,0% (2440,6 mil. lei). Gradul executării de casă, în comparație cu prevederile definitive, pe fiecare grupă principală de funcție, a fost cuprins între 47,8% și 99,5%, ca rezultat nefiind utilizate alocațiile limitelor aprobate în sumă totală de 1226,8 mil. lei. Cele mai semnificative solduri de alocații neutilizate se constată la următoarele grupe principale: „Transporturile, gospodăria drumurilor, comunicațiile și informatica” – 294,4 mil. lei; „Gospodăria comunală și gospodăria de exploatare a fondului de locuințe” – 211,4 mil. lei; „Serviciile de stat cu destinație generală” – 172,5 mil. lei; „Alte servicii legate de activitatea economică” – 96,4 mil. lei, etc.

În aspectul *clasificației economice*, cheltuielile proprii ale bugetului de stat reprezintă 52,0% (9744,0 mil. lei), iar 48,0% (9023,7 mil. lei) reprezintă transferurile către alte bugete.

În anul 2010, în aspectul *clasificației economice*, cheltuielile bugetare au fost executate sub nivelul definitiv, cu excepția articolului „Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de Guvern”, la care cheltuielile s-au executat în întregime. Astfel, cheltuielile pentru retribuirea muncii au fost executate la nivel de 98,7% (sau cu 39,1 mil. lei mai puțin); pentru plata mărfurilor și serviciilor – 94,5% (cu 103,7 mil. lei mai puțin), și pentru investiții capitale – 82,9% (cu 81,5 mil. lei mai puțin).

În aspectul *clasificației organizaționale*, unii executori de buget au efectuat cheltuieli efective peste limitele alocațiilor stabilite, formând noi datorii creditoare. Astfel, s-au constatat devieri ale cheltuielilor efective față de planul precizat în sumă de

circa 34,9 mil. lei. Cele mai semnificative depășiri au fost admise de către Serviciul Grăniceri – 10,2 mil. lei, Ministerul Culturii – 7,5 mil. lei, Ministerul Apărării – 7,0 mil. lei, etc.

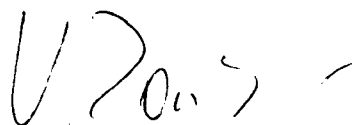
Nici un executor primar de buget nu a utilizat pe deplin limitele de alocații aprobate prin legea bugetară anuală, fapt care, în unele cazuri, denotă capacitățile reduse ale executorilor de a valorifica plafoanele alocărilor bugetare pentru realizarea deplină a obiectivelor acestora, iar în alte cazuri, estimarea ireală a necesităților de resurse.

Totodată, Raportul auditului asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2010 al Curții de Conturi a atenționat și asupra altor abateri care au influențat nivelul total de executare a bugetului de stat la partea de venituri, nerespectarea de către unii executori de buget a limitelor bugetare stabilite, abateri de la prevederile legale și normative etc.

Toate acestea necesită a fi detaliat examinate de Guvern pentru a fi neadmise în activitatea de mai departe.

Pornind de la cele relatate, Comisia economie, buget și finanțe constată că, în pofida unor factori nefavorabili și unor circumstanțe nu dintre cele mai bune, în anul 2010, s-a reușit obținerea de rezultate pozitive în realizarea politicilor sociale și economice ale statului.

Comisia economie, buget și finanțe propune aprobarea proiectului de Hotărârea Parlamentului pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2010 la venituri în sumă de 17167,7 mil. lei și la cheltuieli – în sumă de 18797,7 mil. lei, cu depășirea cheltuielilor asupra veniturilor (deficit) în sumă de 1630,0 mil. lei.

Veaceslav IONIȚĂ

Președintele Comisiei